

Plné znění zpráv

Táta ordinoval i v obýváku, líčí Miloš Velemínský mladší

Téma: Akademie věd ČR

25.7.2015 Mladá fronta DNES Strana 3 Jižní Čechy

Mirka Nezvalová

Miloš Velemínský vybudoval v českobudějovické nemocnici vůbec první jednotku intenzivní péče pro předčasně narozené děti.

Jeho syn Miloš je zástupcem primáře gynekologicko -porodnického oddělení.

Profesor Miloš Velemínský s nadsázkou tvrdí, že kdyby se měl znovu rozhodovat pro medicínský obor, chtěl by pracovat na záchraně a přímo v terénu zachraňovat lidi. Dobře ale ví, že za svoji profesní kariéru dal šanci na život tisícovkám předčasně narozených dětí. Byl to totiž právě on, komu se podařilo v českobudějovické nemocnici vybudovat vůbec první jednotku intenzivní péče pro takto malé děti v republice. A nejen třeboňští rodiče vědí, že v jeho privátní ordinaci jim v naléhavých případech dveře otevře prakticky kdykoliv. Ostatně, tohle dělal vždycky.

„Už jako dítě si pamatuji, že když u nás doma někdo zazvonil, taťka ordinoval i v obýváku,“ vzpomíná jeho syn Miloš, který je zástupcem primáře gynekologicko -porodnického oddělení budějovické nemocnice. On sám měl původně našlápnuto na kariéru profesionálního hudebníka. Na hodiny klavíru jezdil s matkou do Prahy k profesorovi Ivanu Klánskému. Hrál ale i na varhany a lesní roh. Přesto si vybral studium medicíny.

„Cítil jsem, že bych asi nebyl schopen věnovat cvičení na klavír potřebné množství času. Vyrůstal jsem v rodině lékaře, takže jsem u téhle profese chtěl zůstat,“ přiznává s tím, že logicky pokukoval po pediatrii. Podle něj ale nebylo vhodné, aby po fakultě nastoupil na oddělení, které vedl jeho otec. Rozesílal proto žádosti, volné místo bylo na gynekologii v Jindřichově Hradci. Tím bylo jeho další profesní směřování jasné. Kvůli rodině po necelých dvou letech zamířil do Českých Budějovic. „Říkal jsem si, že u těch dětí vlastně zůstávám i tím, že jim pomáhám na svět,“ míní.

Lidé se i po letech hlásí S oběma lékaři sedíme u jednoho stolu v boxu v Masných krámech, pár hostů je při procházení kolem nás pozdraví. Je zřejmé, že to jsou bývalé pacientky nebo rodiče dětí, které prošly neonatologickým oddělením, které řadu let Miloš Velemínský starší vedl. Ten přiznává, že ho potěší, když se k němu i po letech lidé hlásí, a jak dodává, nefunguje u nich ztráta historické paměti. Před pěti lety dostal Purpurové srdce od České neonatologické společnosti, loni na podzim byl mezi sedmi osobnostmi, které jihočeský hejtman ocenil Zlatou šupinou. Letos za celoživotní dílo, přínos v oblasti pediatrie a za lidskost a angažovanost v sociální oblasti, přebíral Cenu města Třeboně.

Ví se o něm, že hledá cesty i tam, kde to už jiní vzdávají. Potvrzuje to i příhoda z doby před mnoha lety, kdy se potýkali u novorozenců s infekčními záněty mozkových blan. „To se ještě do ciziny smělo pouze jednou za tři roky a ještě se stodolarovým příslibem a člověk musel mít štěstí, aby ho získal. Podařilo se mi tedy vycestovat do německého Freibergu, kam jsem se dostal ke známému profesorovi, který se zabýval infekcemi. Když jsem ho informoval o našem problému, ukázalo se, že řešení je poměrně snadné,“ vzpomíná.

S podobnou situací se totiž předtím potýkali i v Německu. Viníkem byl jeden druh antibiotik, který se v jistých situacích podával matkám před porodem. Tím došlo k vyvolání rezistence bakterií, a infekce se tak mohla šířit. Po návratu mu ovšem na rameno příliš pochvalně poklepáváno nebylo. Byl dokonce vyslýchán, proč tam byl a co kde dělal. Nikoho nezajímalo, že spal v autě na parkovišti, protože na hotel už neměl. „Pro mě byl ale důležitý výsledek. V den, kdy se přestala dávat ona antibiotika, přestaly děti na meningitidy umírat.“

Zajímám se, jestli mu nebylo líto, že po jím proslapané cestě nepokračuje i jeho syn. „Jeho důvody byly tak pádné, že jsem to pochopil,“ míní.

Domácí porod? Nedoporučují A Miloš Velemínský mladší konstatuje, že s otcem mají odmalička přátelský a otevřený vztah. Na mnoho problematických věcí z oblasti medicíny mají ale podobný názor. Oběma vadí způsob, jakým je vedena odborná i laická diskuse okolo domácích porodů. Nikdy by také ženě s ohledem na možná zdravotní ohrožení jak její, tak novorozence tuto cestu nedoporučili. Babyboxy, které mnozí pediatři odsuzují s tím, že dítě kvůli možným dědičným chorobám má právo znát své biologické rodiče, nepovažují za problém. „I v dřívějších dobách se nechtěné děti odkládaly na schody kostela. Důležité přece je, že budou žít,“ poznamenává profesor Velemínský.

A oba těší, že se medicína, a tím i přístup lékařů čím dál víc „polidšťuje“. Ne všechny pacientky to ovšem takto vnímají. „Setkávám se s tím, že některé ženy odkládají například preventivní gynekologickou

prohlídku několik let ne z obavy z možného pozitivního nálezu, ale kvůli tomu, aby se na ně doktor nezlobil. Ale je to přece jejich zdraví, které samy ohrožují," konstatuje Velemínský mladší.

K tomu přidává i zkušenosti z porodnice, kdy některé rodičky mají pocit, že například nemohou přijít bez porodního plánu. „Často si ho stáhnou z internetu. Ale protože jsou to prvoroďičky, které si skutečnou realitu průběhu porodu nedovedou dobře představit, dochází ke zbytečným nedorozuměním," míní.

Oba si rovněž pochvalují, že jejich obory, které se prolínají, udělaly za posledních dvacet let obrovský skok dopředu. „Perinatologická centra v každém kraji, kam se soustřeďují budoucí matky s problémovým těhotenstvím, pomohla snížit novorozeneckou úmrtnost. A také fakt, že se změnila hranice mezi porodem a potratem (24. týden, pozn. redakce) a došlo tedy i ke změně přístupu porodníků k porodům těchto extrémně nezralých dětí," vypočítává hlavní úspěchy neonatolog Miloš Velemínský. A jeho syn přitakává s tím, že v jeho oboru jsou kromě toho a mimo mnoha dalších diagnostických a léčebných metod velkým přínosem pro pacientky například stále se rozšiřující možnosti laparoskopických operací.

Je naprosto jasné, že témat k povídání by bylo mnoho. Například fakt, že oba předávají své znalosti a zkušenosti dál, mimo jiné formou psaní knih, věnují část svého času pedagogické činnosti na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity a podílejí se na různých výzkumných úkolech.

Z poslední doby pak stojí za zmínku především projekt doktora Radima Šráma z **Ústavu experimentální medicíny Akademie věd České republiky**, který probíhal s velkou podporou vedení nemocnice i primáře oddělení na gynekologickoporodnickém a neonatologickém oddělení a který zkoumá vliv znečištěného prostředí na aktivaci určitých genů a na zdraví populace. Oba Velemínští se navzájem doplňují a je znát jejich rodinná souhra. Syn oceňuje vše, co otec dokázal, toho zase viditelně těší synovy profesní úspěchy. „Navíc jsem moc rád, že si Miloš teď pořídil i psa. U nás doma byli vždycky a on je moc nemusel," dodává profesor Velemínský s úsměvem.

Seriál Na ležáku v Masných krámech s... S otcem a synem Velemínskými. Příštími hosty jsou Javier Jesús Escobar Castillo a Adéla Janušová, českobudějovičtí lektoři salsy.

O autorovi| Mirka Nezvalová, spolupracovnice MF DNES

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - jižní Čechy